

[κατασκευαστικές] Εκκρεμότητα στις εργασίες και έλλειψη πιστώσεων αποδεκατίζουν επιχειρήσεις και εργαζομένους στον κλάδο

Σημαντική επιδείνωση επιχειρηματικών συνθηκών

Της Τέτης Ηγουμενίδου
tiguom@nautemporiki.gr

Από τις 14 κατασκευαστικές εταιρείες που εξακολουθούν να βρίσκονται στο ταμπλό της Σοφοκλέους οι 9 παρουσίασαν στο πρώτο τρίμηνο ελάχιστο τζίρο (οι περισσότερες λίγες χιλιάδες ευρώ), ενώ οι 10 είχαν σημαντική μείωση στα κέρδη τους (μετά από φόρους και δικαιώματα μειοψηφίας).

Ο κατασκευαστικός κλάδος δεν βλέπει ούτε και φέτος φως στο τούνελ, με την εκκρεμότητα στα έργα παραχώρησης να παρατείνεται και την πιστωτική ασφυξία να εμποδίζει ουσιαστικά και τη δραστηριοποίηση στο εξωτερικό. Κοινή εκτίμηση αποτελεί ότι το τέλος της κρίσης, όποτε και να έρθει, θα βρει τον αριθμό των κατασκευαστικών εταιρειών κατά πολύ μικρότερο, με ό,τι αυτό συνεπάγεται. Είναι ενδεικτικό αυτό που συμβαίνει με τις θέσεις εργασίας.

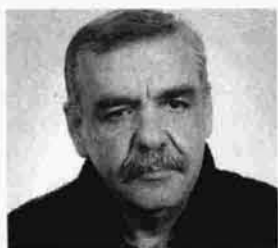
Θεσμική παρέμβαση

Όπως επισημαίνει στη «Ν» ο πρόεδρος του Πανελληνίου Συνδέσμου Τεχνικών Εταιρειών (ΣΑΤΕ), Γ. Βλάχος, από το 2008 έως και το 2011 χάθηκαν 157.000 θέσεις εργασίας στον κατασκευαστικό κλάδο, περισσότερες από κάθε άλλο κλάδο οικονομικής δραστηριότητας στη χώρα. Σύμφωνα με τον ίδιο, για να ανασάνει κάπως ο κλάδος χρειάζεται άμεση θεσμική παρέμβαση με στόχο τη βελτίωση ολόκληρου του συστήματος παραγωγής των έργων, καθώς, όπως προσθέτει, η γραφειοκρατία, η αδιαφάνεια, η πολυνομία και η αναποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης επιβαρύνουν ακόμα περισσότερο τις εταιρείες που προσπαθούν να επιβιώσουν εν μέσω της σφοδρής οικονομικής κρίσης που πλήττει τη χώρα.

Αναλυτικότερα, σύμφωνα με

> Τα έργα

Τα δείγματα της περσινής χρονιάς επιβεβαιώνουν, δυστυχώς, το «κάθε πέρας και καλύτερα». Το 2011 μειώθηκε σχεδόν κατά το 1/3 ο αριθμός των δημοπρατημένων έργων προϋπολογισμού άνω των 2 εκατ. ευρώ (370 έργα, έναντι 516 έργων το 2010). Μοναδική καλή είδηση για τον κλάδο είναι ότι τους τελευταίους μήνες η δημοπρασία των έργων του ΕΣΠΑ (Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς) δείχνει να έχει ξεκινήσει. Σύμφωνα με τα στοιχεία που τηρούνται στο ΣΑΤΕ, το πρώτο τετράμηνο του 2012 δημοπρατήθηκαν ή έχουν προγραμματιστεί να δημοπρατηθούν έργα συνολικού προϋπολογισμού άνω του 1,6 δισ. ευρώ. Από αυτά περίπου το 25% αντιστοιχεί σε έργα έβδομης τάξης (αριθμός έργων 2), το 60% αντιστοιχεί σε έργα 3ης έως 6ης τάξης (αριθμός έργων 137) και τα υπόλοιπα κατανέμονται στις μικρότερες τάξεις.

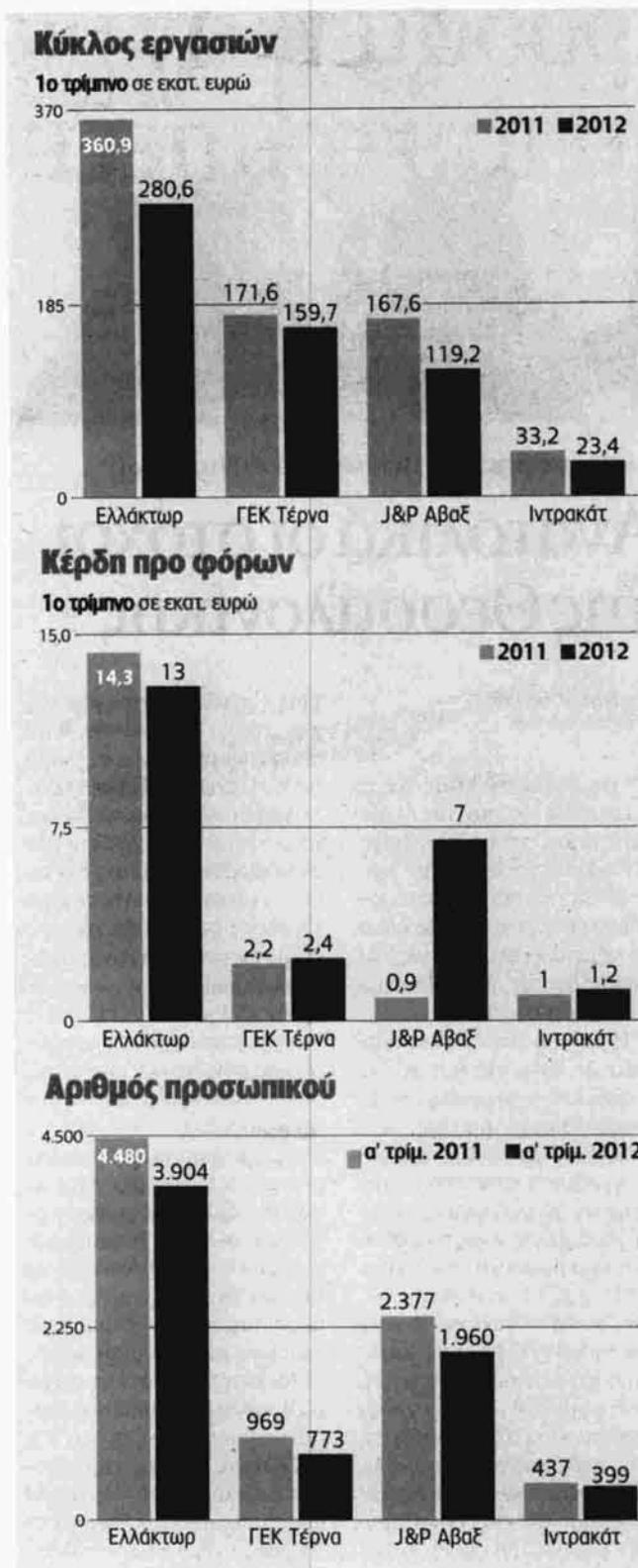
« Από το 2008 έως και το 2011 χάθηκαν 157.000 θέσεις εργασίας στον κατασκευαστικό κλάδο, περισσότερες από κάθε άλλον κλάδο οικονομικής δραστηριότητας στη χώρα. »

Γεώργιος Βλάχος,
πρόεδρος του ΣΑΤΕ.

τα στοιχεία του ΣΑΤΕ:

• Μέσα σε τρία χρόνια χάθηκαν 157.000 θέσεις εργασίας, δηλαδή, μιάμιση φορά περισσότερες απ' όσες θέσεις εργασίας δημιουργήθηκαν στη διάρκεια μιας ολόκληρης δεκαετίας (1998-2008). Οι 295.000 απασχολούμενοι του 1998 στον κλάδο των κατασκευών, αυξήθηκαν σε 400.000 το 2008, για να μειωθούν σε 242.000 το 1ο τρίμηνο του 2011. Βασική αιτία αυτής της δραματικής μεταβολής θεωρείται η συνεχής από χρόνο σε χρόνο συρρίκνωση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ), αλλά και οι αλληπάλλες περικοπές του εντός του ίδιου χρόνου. Είναι χαρακτηριστικό ότι το ΠΔΕ για το 2011 κατά τον προϋπολογισμό είχε προσδιοριστεί στα 8,5 δισ. ευρώ, όμως έκλεισε στα 6,6 δισ. ευρώ μετά τις αλληπάλλες περικοπές στη διάρκεια του χρόνου (μειωμένο κατά 22,3% ή 1,9 δισ. ευρώ). Με την ψήφιση του «Μνημονίου 2», το ΠΔΕ για το 2012 συρρικνώθηκε κατά 400 εκατ. ευρώ (από τα 7,55 στα 7,15 δισ. ευρώ).

• Η συρρίκνωση του ΠΔΕ -σε συνδυασμό με τη γενικότερη οικονομική κρίση- οδήγησε στην έξοδο από το κλάδο μία στις τέσσερις κατασκευαστικές εταιρείες που υπήρχαν το 2004. Πολλές από τις εταιρείες που έχουν απομείνει στο ΜΕΕΠ δεν είναι σε θέση να εξασφαλίσουν ενημερότητα πτυχίου, φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα. Πρόκειται για μια δραματική εξέλιξη, συνέπεια ορισμένων πολύ συγκεκριμένων δεδομένων, όπως: Επί 12 συνεχόμενα τρίμηνα συρρικνώνεται ο δείκτης παραγωγής στις κατασκευές (δηλαδή στο σύνολο του κλάδου). Επί 9 συνεχόμενα τρίμηνα συρρικνώθηκε η συμμετοχή του κλάδου στη δημιουργία του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος, με αποτέλεσμα να φτάσει στο χαμηλότερο επίπεδο στη διάρκεια των τελευταίων 12 ετών. Μόλις 3,9% το 1ο τρίμηνο του 2011,

έναντι 4,8% της ίδιας περιόδου του 2010, και 8,8% του Δ' τριμήνου του 2006. Επί 11 συνεχόμενα τρίμηνα οι συνολικές ακαθάριστες επενδύσεις στις κατασκευές παρουσίασαν μείωση. Κατά 19,7% το 1ο τρίμηνο του 2011 έναντι του αντίστοιχου διαστήματος του 2010. Περιορίστηκαν μόλις στα 4 δισ. ευρώ, δηλαδή στο χαμηλότερο επίπεδό τους τα τελευταία 13 χρόνια. Επί 11 συνεχόμενα τρίμηνα, επίσης, μειώθηκε ο δείκτης παραγωγής έργων πολιτικού μηχανικού (που αφορά σε συντρι-

πτικό ποσοστό τα δημόσια έργα). Μόλις το 1ο τρίμηνο του 2011 εμφανίστηκε μια μικρή αναστροφή της πορείας με αύξηση κατά 3,5% έναντι του αντίστοιχου τριμήνου του 2010. Αντίθετα, επί 13 συνεχόμενα τρίμηνα συρρικνώνεται ο δείκτης παραγωγής οικοδομικών έργων, ο οποίος κατά το 1ο τρίμηνο του 2011 εμφάνισε μείωση κατά 41,7%, έναντι του αντίστοιχου διαστήματος του 2010, καταγράφοντας τη χαμηλότερη τιμή από το 2000 και φτάνοντας να αντιστοιχεί μόλις στο 1/5 της τιμής του 2005.

Τέσσερις διατηρούν τα μεγέθη τους

▼ Ανάμεσα στις εισηγμένες μόνο τέσσερις εταιρείες διατηρούν τα μεγέθη τους σε καλά επίπεδα, τηρουμένων των αναλογιών, και αυτό συμβαίνει ως ένα βαθμό γιατί έχουν και άλλες δραστηριότητες, όπως π.χ. η ΓΕΚ Τέρνα στην ενέργεια. Η Ελλάδα στο πρώτο τρίμηνο του 2012 παρουσίασε βελτιωμένη κερδοφορία με μείωση εσόδων, η ΓΕΚ μειωμένες πωλήσεις λόγω των κατασκευών και αυξημένη λειτουργική κερδοφορία, η J&P Αβαξ είχε μείωση εσόδων σχεδόν 29% και μείωση κερδών, ενώ η Ιντρακάτ είχε σημαντική μείωση εσόδων και κερδών.

Ανεκτέλεστα

Αναφορικά με τα ανεκτέλεστα υπόλοιπα έργων, η Ελλάδα αναφέρει 2,8 δισ. ευρώ, εκ των οποίων όμως το 1,177 δισ. ευρώ αφορά ανενεργά έργα (τα έργα παραχώρησης στην Ελλάδα και ένα έργο στο Ομάν). Το ανεκτέλεστο της ΓΕΚ Τέρνα είναι στα 1,76 δισ. εκατ. ευρώ, του οποίου το 34% αφορά έργα στο εξωτερικό. Η J&P κάνει λόγο για ανεκτέλεστο περί τα 2 δισ. ευρώ και η Ιντρακάτ για 201 εκατ. ευρώ.

Η τελευταία σημειώνει ότι έχει μειοδοτήσει σε έργα αξίας 172 εκατ. ευρώ και από αυτά μέχρι σήμερα έχουν υπογραφεί συμβάσεις ύψους 38,6 εκατ. ευρώ.

Αγώνας επιβίωσης

Το σκηνικό των εισηγμένων το συμπληρώνουν η ΑΕΓΕΚ και η Προδευτική με μηδενικά σχεδόν δραστηριότητα, η Μηχανική και η Τεχνική Ολυμπιακή, άλλοτε ισχυρές εταιρείες, η πρώτη με τζίρο στο τρίμηνο 5,9 εκατ. ευρώ και η δεύτερη με 1,5 εκατ. ευρώ. Παλεύει να επιβιώσει η Βιοτέρ, η οποία παρουσίασε τζίρο 2,1 εκατ. ευρώ.

Η ΑΤΤΙΚΑΤ η οποία έχει ενταχθεί στο άρθρο περί διαπραγμάτευσης με τους πιστωτές της ανακοινώνει ληξιπρόθεσμες οφειλές 45,429 εκατ. ευρώ, ενώ η Έδραση Χ. Ψαλλίδας, η οποία επίσης έχει ενταχθεί στο άρθρο 99, δεν δημοσίευσε τρίμηνο, γιατί όπως ανέφερε σε σχετική της ανακοίνωση δεν επαρκούσε το προσωπικό της!

[SID:6354201]